

สารบัญ

คำนำ	3
สารบัญ	5
บทที่ 1 บทนำ	9
1.1 หลักการและเหตุผล	9
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	21
1.3 ขอบเขตการศึกษาวิจัย	21
1.4 ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย	21
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	23
1.6 ผู้ศึกษาวิจัย	23
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยหลักนิติธรรมกับหลักความเป็นกฎหมายสูงสุด ของรัฐธรรมนุญ	25
2.1 ที่มาและแนวคิดว่าด้วย "หลักนิติรัฐ" และ "หลักนิติธรรม"	25
2.2 องค์ประกอบของ "หลักนิติรัฐ" และ "หลักนิติธรรม"	39
2.3 พัฒนาการแนวคิดว่าด้วยการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนุญ	45
2.4 รัฐธรรมนุญและหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนุญ	52
บทที่ 3 หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนุญและการควบคุมตรวจสอบ ความชอบด้วยรัฐธรรมนุญของกฎหมายในต่างประเทศ	69
3.1 สาธารณรัฐเกาหลี (The Republic of Korea)	69
3.2 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (The Federal Republic of Germany)	89
3.3 สาธารณรัฐฝรั่งเศส (The French Republic)	101
บทที่ 4 หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนุญและการตรวจสอบ ความชอบด้วยรัฐธรรมนุญของกฎหมายไทย	131
4.1 ยุคแรกเริ่มก่อนการปฏิรูปการเมืองไทย	134
4.2 ยุคที่สอง ยุคแห่งการปฏิรูปการเมืองไทย	162

บทที่ 5	สรุปผลการศึกษา	293
5.1	ภาพรวมของระบบการเมืองการปกครอง	293
5.2	รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศกับการปฏิรูป โครงสร้างการเมืองการปกครองและการสถาปนารัฐ ที่ปกครองด้วยกฎหมาย (The Rule of Law)	298
5.3	คุณค่าและความสำคัญของกลไกตรวจสอบความชอบ ด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายในการเป็นหลักค้ำยันรัฐธรรมนูญ ให้คงอยู่ในฐานะกฎหมายสูงสุด	303
5.4	ความสำคัญของกลไกตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของกฎหมายในฐานะกลไกปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ รวมไปถึงกลไกปกป้องเสียงข้างน้อย	314
5.5	ผลของคำวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการตรวจสอบความชอบด้วย รัฐธรรมนูญของกฎหมายที่มีต่อรัฐสภา และสาธารณชนทั่วไป	323
บทที่ 6	บทสรุปและเสนอแนะ	335
6.1	บทสรุป	335
6.2	เสนอแนะ	348
บรรณานุกรม		353
ภาคผนวก		364
ภาคผนวก 1	การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	364
ภาคผนวก 2	สรุปสาระการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีประสบการณ์ตรง ในกระบวนการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของกฎหมาย	369
ภาคผนวก 3	สรุปสาระการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับระบบ ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย	398
ภาคผนวก 4	สรุปสาระการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีบทบาทเกี่ยวข้อง กับ กระบวนการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ สาธารณะรัฐเกาหลี	407

